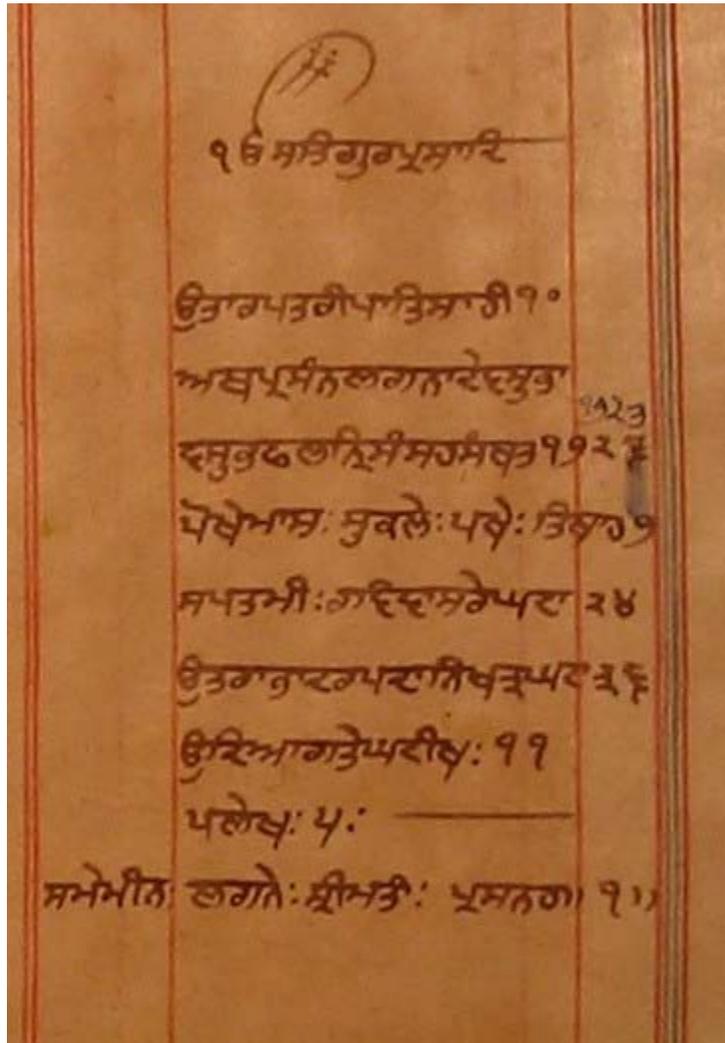

**Investigation Into The So Called
'Janam Patri' Of Guru Gobind Singh Sahib
In Patna Dasam Granth Bir**

BY

**Pal Singh Purewal – Author Jantri 500 Years, and
Hijri Calendars**

ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੇ ਦੱਸੇ ਜਾਂਦੇ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਦੇ ਇੱਕ ਪੰਨੇ ਉੱਪਰ ਜਨਮ ਪੱਤਰੀ, ਜੋ ਕਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਹੈ, ਦੇ ਉਤਾਰੇ ਦੀ ਫੋਟੋ ਕਾਪੀ।

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ
ਉਤਾਰ ਪਤਰੀ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ੧੦

੧੭੨੩

ਅਬ ਪ੍ਰਸੰਨ ਲਗਨਾਦੇਵ ਸੁਭਾ ਵ ਸੁਭ ਫਲਾਨਿ ਸੰਸਹ ਸੰਬਤ ੧੭੨੩

[ਇੱਥੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਦਾ ਹਿੰਦਸਾ ਕੱਟ/ਮਸੇ ਕੇ ਸਤਰ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ੧੭੨੩ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੋ ਹੋਰ ਕਲਮ ਜਾਂ ਨਿੱਬ ਅਤੇ ਵੱਖਰੀ ਹੱਥ-ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ ਹੈ - ਵੇਖੋ ੧੭੨੩ ਦਾ ਅੰਕ '੩' ਅਤੇ ਅਗ੍ਰਾਂ ਦਿੱਤੇ ੩੬ ਦਾ ਅੰਕ '੩'।]

ਪੋਖੇ ਮਾਸ: ਸੁਕਲੇ: ਪਖੇ: ਤਿਥਾਹ ੭

ਸਪਤਮੀ: ਰਵਿਵਾਸਰੇ ਘਟਾ ੨੪

ਉਤਰਾਭਾਦਰਪਦਾ ਨਿਖੜੁ ਘਟਾ ੩੬

ਉਦਿਆ ਗਤੇ ਘਟੀਖ: ੧੧

ਪਲੇਖ: ਪ: _____

ਸਮੇ ਮੀਨ: ਲਗਨੇ: ਸ੍ਰੀਮਤੀ: ਪ੍ਰਸਨਹ ॥੧॥

ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਉਪਰਲੇ ਉਤਾਰੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀਮੀਕੰਨੂ ਪਿੱਲੇ ਦੀ Indian Ephemeris Vol VI ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਆਪਣੀ ਗਣਿਤ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈਆਂ ਜੰਤਰੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਘੋਖਦੇ ਹਾਂ। ਹੇਠ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦੋ ਸਾਰਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ੧੬੬੦ ਈ. ਤੋਂ ੧੬੭੦ ਈ. ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਪੋਹ ਸੁਦੀ ਸੱਤਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ ਵਾਲੇ ਉਪ੍ਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਰਜ ਹੈ।

ਟੇਬਲ 1

ਪੋਹ ਸੁਦੀ 7 - 1660 ਤੋਂ 1670 ਈਸਵੀ ਤੱਕ (1717 ਤੋਂ 1727 ਬਿਕ੍ਰਮੀ)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
			ਪੁਰੇਵਾਲ		ਸ਼੍ਰਾਮੀਕੰਨੂ ਪਿੱਲੇ		ਸ਼੍ਰਾਮੀਕੰਨੂ ਪਿੱਲੇ		ਪੁਰੇਵਾਲ	ਪੁਰੇਵਾਲ
ਬਿਕ੍ਰਮ 1 ਸੰਮਤ	ਸੰਨ ਈਸਵੀ (ਜੂਲੀਅਨ)		ਜੰਤਰੀ 500 ਸਾਲ ² ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਦਿਨ	ਪਟਨਾ ਸੂਰਜ ਉਦੇ ਘੰਟਾ ਮਿੰਟ	ਤਿਥੀ ਸਮਾਪਤੀ	ਤਿਥੀ ਸਮਾਪਤੀ ਘੰਟਾ ਮਿੰਟ	ਨਖਸ਼ਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤੀ ਘੜੀ ਪਲ	ਨਖਸ਼ਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤੀ ਘੰਟਾ ਮਿੰਟ	ਤਿਥੀ ਸਮਾਪਤੀ ਘੰਟਾ ਮਿੰਟ	ਤਿਥੀ ਸਮਾਪਤੀ ਘੰਟਾ ਮਿੰਟ
				ਇੰਡੀਅਨ ਸਟੈਂਡਰਡ ਟਾਈਮ	ਘੜੀ ਪਲ ਉਜੈਨ ਮੀਨ ਟਾਈਮ	ਇੰਡੀਅਨ ਸਟੈਂਡਰਡ ਟਾਈਮ		ਇੰਡੀਅਨ ਸਟੈਂਡਰਡ ਟਾਈਮ	ਇੰਡੀਅਨ ਸਟੈਂਡਰਡ ਟਾਈਮ	ਇੰਡੀਅਨ ਸਟੈਂਡਰਡ ਟਾਈਮ
1717	1660 ਦਸੰਬਰ28	ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ	30 ਪੋਹ		.46 27:36	17:29	ਰੇਵਤੀ .95 57:0	29:15	17:38	ਰੇਵਤੀ 29: 5
1718	1661 ਦਸੰਬਰ 18	ਬੁੱਧਵਾਰ	19 ਪੋਹ		.11 6:36	9:05	ੳ: ਭਾਦਰਪਦ .42 25:12	16:32	9:18	ੳ: ਭਾਦਰਪਦ 16:23
1719	1662 ਦਸੰਬਰ 7	ਐਤਵਾਰ	8 ਪੋਹ		.72 43:12	23:44	ਪੂ: ਭਾਦਰਪਦ .87 52:12	27:20	23:58	ਪੂ: ਭਾਦਰਪਦ 27:04
1720	1663 ਦਸੰਬਰ 26	ਸਨਿੱਚਰਵਾਰ	27 ਪੋਹ		.74 44:24	24:13	ੳ: ਭਾਦਰਪਦ .44 26:24	17:01	24:22	ੳ: ਭਾਦਰਪਦ 17:02
1721	1664 ਦਸੰਬਰ 14	ਬੁੱਧਵਾਰ	16 ਪੋਹ		.97 58:12	29:44	ਪੂ: ਭਾਦਰਪਦ .48 28:48	17:58	30:04	ਪੂ: ਭਾਦਰਪਦ 18:11
1722	1666 ਜਨਵਰੀ 2	ਮੰਗਲਵਾਰ	5 ਮਾਘ	6:38	.78 46:48	25:10	ਰੇਵਤੀ .91 54:36	28:17	25:25	ਰੇਵਤੀ 28: 30
1723 ³	1666 ਦਸੰਬਰ 22	ਸਨਿੱਚਰਵਾਰ	23 ਪੋਹ	6:37	.73 43:48	23:58	ੳ: ਭਾਦਰਪਦ .72 43:12	23:44	24:07 ³	ੳ: ਭਾਦਰਪਦ 23:43
1724	1667	ਬੁੱਧਵਾਰ	12 ਪੋਹ	6:32	.87 52:12	27:20	ਪੂ: ਭਾਦਰਪਦ	23:44	27:33	ਪੂ: ਭਾਦਰਪਦ

	ਦਸੰਬਰ						.72	43:12		23:37	
1725	11 1668 ਦਸੰਬਰ	ਮੰਗਲਵਾਰ	1 ਮਾਘ	6:38	.85	51:00	26:51	ਓ: ਭਾਦਰਪਦ	13:10	27:00	ਓ: ਭਾਦਰਪਦ
	29							.28	16:48		12:56
1726	1669 ਦਸੰਬਰ	ਐਤਵਾਰ	20 ਪੋਹ	6:36	.42	25:12	16:32	ਓ: ਭਾਦਰਪਦ	21:49	16:28	ਓ: ਭਾਦਰਪਦ
	19							.64	38:24		21:29
1727	1670 ਦਸੰਬਰ 9	ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ	10 ਪੋਹ	6:31	.07	4:12	8:08	ਪੂ: ਭਾਦਰਪਦ	9:20	8:21	ਪੂ: ਭਾਦਰਪਦ
								.12	7:12		9:10

ਕਾਲਮਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ:

1. ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਸੰਮਤ
2. ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ (ਜੁਲੀਅਨ) ਸੰਨ) ਅਨੁਸਾਰ ਪੋਹ ਸੁਦੀ 7 (ਸਪਤਮੀ) ਦੀ ਤਾਰੀਖ।
3. ਹਫ਼ਤੇ ਦਾ ਦਿਨ।
4. ਦੇਸੀ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਦਿਨ (ਪ੍ਰਵਿਸ਼ਟਾ) -ਸੂਰਜ ਸਿਧਾਂਤ ਅਨੁਸਾਰ
- 5 ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਸੂਰਜ ਉਦੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ।
6. ਤਿਥੀ ਸਪਤਮੀ ਦਾ ਸਮਾਪਤੀ ਸਮਾਂ - ਸ੍ਰਾਮੀਕੰਨੂ ਪਿੱਲੇ ਨੇ ਕੇਵਲ ਦਿਨ ਦਾ ਦਸ਼ਮਲਵ ਭਾਗ ਹੀ ਦੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ 60 ਨਾਲ ਗੁਣਾ ਕਰ ਕੇ ਘੜੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਦੇ ਦਸ਼ਮਲਵ ਭਾਗ ਨੂੰ 60 ਨਾਲ ਗੁਣਾ ਕਰ ਕੇ ਪਲ ਬਣਾਏ ਹਨ। ਕਾਲਮ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿਨ ਦਾ ਦਸ਼ਮਲਵ ਭਾਗ ਅਤੇ ਉਪ੍ਰੰਤ ਘੜੀ ਪਲ ਦਰਜ ਹਨ।
7. ਪਿਛਲੇ ਕਾਲਮ ਦੇ ਘੜੀ-ਪਲ ਨੂੰ ਇੰਡੀਅਨ ਸਟੈਂਡਰਡ ਟਾਈਮ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਕੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। 24 ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾ ਟਾਈਮ ਉਸ ਦਿਨ ਸ਼ਾਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾ ਹੈ।
- 8 ਅਤੇ 9. ਕਾਲਮ 6 ਅਤੇ 7 ਵਾਂਗ ਹੀ ਹਨ, ਪਰ ਨਕਸ਼ਤ੍ਰ ਸੰਬੰਧੀ ਹਨ। ਨਕਸ਼ਤ੍ਰ ਦਾ ਨਾਮ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਦਿੱਤੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ ਤੇ ਤਿੰਨ ਨਕਸ਼ਤ੍ਰ ਹੀ ਵਾਪਰਦੇ ਹਨ - ਪੂਰਬਾ ਭਾਦਰਪਦ, ਉੱਤਰਾ ਭਾਦਰਪਦ, ਅਤੇ ਰੇਵਤੀ।
- 10 ਅਤੇ 11 - ਮੇਰੀ ਗਣਿਤ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਥੀ ਅਤੇ ਨਖਸੱਤਰ ਦਾ ਸਮਾਪਤੀ ਕਾਲ ਇੰਡੀਅਨ ਸਟੈਂਡਰਡ ਟਾਈਮ ਵਿੱਚ।

ਪੱਤਰੀ ਉਤਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਸੂਰਜ ਉਦੇ ਉਪ੍ਰੰਤ 11 ਘੜੀ 5 ਪਲ ਬੀਤਣ ਤੇ ਹੈ।
 ਇਹ 4 ਘੰਟੇ 26 ਮਿੰਟ ਸੂਰਜ ਉਦੇ ਉਪ੍ਰੰਤ ਬਣਦਾ ਹੈ।
 ਤਿਥੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਪੱਤਰੀ ਉਤਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ 24 ਘੜੀ ਹੈ, ਜੋ 9 ਘੰਟੇ 36 ਮਿੰਟ ਸੂਰਜ ਉਦੇ ਉਪ੍ਰੰਤ ਬਣਦਾ ਹੈ।
 ਨਖਸ਼ੱਤਰ ਸਮਾਪਤੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਪੱਤਰੀ ਉਤਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ੩੬ ਘੜੀ ਹੈ, ਜੋ 14 ਘੰਟੇ 24 ਮਿੰਟ ਸੂਰਜ ਉਦੇ ਉਪ੍ਰੰਤ ਬਣਦਾ ਹੈ।

ਟੇਬਲ 2

ਮਿਤੀ	ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ	ਸੂਰਜ ਉਦੇ	ਪੱਤਰੀ ਉਤਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਥ ਸਮਾਪਤੀ ਸਮਾਂ	ਪੱਤਰੀ ਉਤਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਖਸ਼ੱਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤੀ ਸਮਾਂ	ਪੱਤਰੀ ਉਤਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਾ ਸਮਾਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ੧੦
	ਲਗਨ 11 ਬਜੇ ਸਵੇਰ ਦਾ	ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ	ਸੂਰਜ ਉਦੇ +9 ਘੰ 36 ਮਿੰ	ਸੂਰਜ ਉਦੇ +14 ਘੰ 24 ਮਿੰ	ਸੂਰਜ ਉਦੇ +4 ਘੰ 26 ਮਿੰ
ਸੰਨ (ਜੁਲੀਅਨ)		ਘੰਟਾ ਮਿੰਟ	ਘੰਟਾ ਮਿੰਟ	ਘੰਟਾ ਮਿੰਟ	
1660 ਦਸੰਬਰ 28	ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ	ਮੀਨ 22 ਅੰਸ਼			
1661 ਦਸੰਬਰ 18	ਬੁੱਧਵਾਰ	ਮੀਨ 7 ਅੰਸ਼			
1662 ਦਸੰਬਰ 7	ਐਤਵਾਰ	ਕੁੰਭ 21 ਅੰਸ਼			

1663	ਸਨਿੱਚਰ	ਮੀਨ 18				
ਦਸੰਬਰ 26	ਵਾਰ	ਅੰਸ਼				
1664	ਬੁੱਧਵਾਰ	ਮੀਨ 3				
ਦਸੰਬਰ 14		ਅੰਸ਼				
1666	ਮੰਗਲਵਾਰ	ਮੀਨ 29	6:38	16:14	21:02	
2	ਰ	ਅੰਸ਼				
1666	ਸਨਿੱਚਰ	ਮੀਨ 12	6:37	16:13	21:01	11:03
ਦਸੰਬਰ 22	ਵਾਰ	ਅੰਸ਼				
1667	ਬੁੱਧਵਾਰ	ਕੁੰਭ 27	6:32	16:08	20:56	
ਦਸੰਬਰ 11		ਅੰਸ਼				
1668	ਮੰਗਲਵਾਰ	ਮੀਨ 23	6:38	16:14	21:02	
ਦਸੰਬਰ 29	ਰ	ਅੰਸ਼				
1669	ਐਤਵਾਰ	ਮੀਨ 8	6:36	16:12	21:00	11:02
ਦਸੰਬਰ 19 ⁱⁱ		ਅੰਸ਼				
1670	ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ	ਕੁੰਭ 24	6:31	16:07	20:55	
ਦਸੰਬਰ 9	ਰ	ਅੰਸ਼				

ਟਿੱਪਣੀਆਂ:

੧. ਪੱਤਰੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਦਿਨ ਰਵਿ-ਵਾਰ (ਐਤਵਾਰ) ਹੈ। ਇਹ ਕੇਵਲ 1662 ਅਤੇ 1669 ਈ. ਵਾਲੀਆਂ ਪੋਹ ਸੁਦੀ ਸਪਤਮੀਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।। ਪਰ, 1662 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਸਮੇਂ ਲਗਨ ਕੁੰਭ ਹੈ, ਮੀਨ ਨਹੀਂ।

੨. ਪੱਤਰੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਤਿਥੀ ਸਪਤਮੀ ਦਾ ਸਮਾਪਤੀ ਸਮਾਂ 24 ਘੜੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜੋ ਸੂਰਜ ਉਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਾਮ ਦੇ 4 ਬਜ ਕੇ 7 ਮਿੰਟ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ ਦੇ 4 ਬਜ ਕੇ 14 ਮਿੰਟ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਵਲ 1669 ਈਸਵੀ / 1726 ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਵਾਲੀ ਪੋਹ ਸੁਦੀ ਸਪਤਮੀ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗ-ਭਗ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ।
੩. ਪੱਤਰੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਉੱਤਰਾ-ਭਾਦਰਪਦ ਨਖਸ਼ੱਤਰ ਦਾ ਸਮਾਪਤੀ ਸਮਾਂ ੩੬ ਘੜੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜੋ ਸੂਰਜ ਉਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਤ ਦੇ 8 ਬਜ ਕੇ 55 ਮਿੰਟ ਤੋਂ ਰਾਤ ਦੇ 9 ਬਜ ਕੇ 2 ਮਿੰਟ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਕੇਵਲ 1669 ਈਸਵੀ / 1726 ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਪੋਹ ਸੁਦੀ ਸਪਤਮੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲੇ ਉੱਤਰਾ-ਭਾਦਰਪਦ ਨਖਸ਼ੱਤਰ ਨਾਲ ਲਗ-ਭਗ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ।
੪. ਪੱਤਰੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ 11 ਘੜੀ 5 ਪਲ ਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਤਕਰੀਬਨ 11 ਬਜੇ ਸਵੇਰ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਲਗਨ ਮੀਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੀਨ ਲਗਨ 1660, 1661, 1663, 1664, 1666 (ਜਨਵਰੀ, ਦਸੰਬਰ), 1668, 1669 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੋਹ ਸੁਦੀ ਸਪਤਮੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ 11 ਬਜੇ ਸਵੇਰੇ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਉੱਪਰਲੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੱਤਰੀ-ਉਤਾਰੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਸਾਰੇ ਤੱਥ - ਤਿਥ (ਪੋਹ ਸੁਦੀ ਸਪਤਮੀ), ਵਾਰ (ਐਤਵਾਰ / ਰਵਿ-ਵਾਰ), ਨਖਸ਼ੱਤਰ (ਉੱਤਰਾ-ਭਾਦਰਪਦ), ਤਿਥ ਸਮਾਪਤੀ ਕਾਲ (24 ਘੜੀ), ਨਖਸ਼ੱਤਰ ਸਮਾਪਤੀ ਕਾਲ (36 ਘੜੀ), ਅਤੇ ਲਗਨ (ਮੀਨ) - 1660 ਤੋਂ 1670 ਈ: ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਤੇ ਕੇਵਲ ੧੬੬੯ ਸੰਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਨਿਸਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਤਾਰਾ 1723 ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਦੀ ਪੋਹ ਸੁਦੀ ਸਪਤਮੀ ਦਾ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ 1726 ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਵਾਲੀ ਪੋਹ ਸੁਦੀ ਸਪਤਮੀ ਦਾ ਹੈ।

ਪਾਠਕ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੀ ਉਤਾਰੇ ਦੀ ਫੋਟੋ ਕਾਪੀ ਤੋਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸਲੀ ਸੰਮਤ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਦਾ ਹਿੰਦਸਾ ਮਸੇ ਕੇ ਉੱਪਰਲੀ ਸਤਰ ਤੇ ੧੭੨੩ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਜੋ ਅਸਲ ਨਾਲੋਂ ਹੋਰ ਹੱਥ-ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ, ਹੋਰ ਕਲਮ / ਨਿੱਬ ਨਾਲ ਹੈ। ਗੁਹ ਨਾਲ ਵੇਖਣ ਤੇ ਅਸਲ ਲਿਖਤ ਦਾ ਹਿੰਦਸਾ ੬ ਪਹਿਚਾਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ੩ ਵਿੱਚ ਬਦਲਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਫਿਰ ਕੱਟ ਕੇ ਉੱਪਰਲੀ ਸਤਰ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਸੰਮਤ ੧੭੨੩ ਲਿਖ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪ੍ਰਤੱਖ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣ ਕੀ? The proof is in the pudding !

ਡਾ. ਢਿੱਲੋਂ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦਸਿਆ ਕਿ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਵਾਲੀ ਇਸ 'ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ' ਦੀ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਨਕਲ ਸਿੱਖ ਰੈਫ਼ਰੈਂਸ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਵੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਡਾ. ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਸ ਨਕਲ ਵਿੱਚ ਵੇਖੋ ਕਿ ਪੱਤਰੀ ਦਾ ਉਤਾਰਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇ ਉਤਾਰਾ

ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕਟਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਇਹ ਨਕਲ ਪਟਨੇ ਵਾਲੀ ਬੀੜ ਵਿੱਚਲੀ ਕਟਿੰਗ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੰਮਤ ੧੭੨੬ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਬਾਅਦ ਦੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸੰਮਤ ੧੭੨੩ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਦੋ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਈ-ਮੇਲ ਆ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਾਲੀ ਬੀੜ 'ਚੋਂ ਜਨਮ ਪੱਤਰੀ ਦੇ ਉਤਾਰੇ ਵਾਲੇ ਪੰਨੇ ਦੀ ਫੋਟੋ-ਕਾਪੀ ਵੀ ਸੀ। ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਉਤਾਰੇ ਵਿੱਚ ਸੰਮਤ ੧੭੨੬ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਉੱਪਰ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਾਲੀ 'ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ' ਦੀ ਇਸ ਬੀੜ ਦੇ ਉਸ ਪੱਤਰੇ 'ਚੋਂ ਸੰਬੰਧਤ ਨਕਲ 'ਵੀ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਇਸ ਪੱਤਰੀ ਦੇ ਉਤਾਰੇ ਨੂੰ 1723 ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਦਾ ਦੱਸ ਕੇ ਪ੍ਰਚਾਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਰਾ-ਸਰ ਗ਼ਲਤ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਉਤਾਰੇ ਦੁਆਰਾ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਦਾ, ਅਤੇ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸੂਝਵਾਨ ਪਾਠਕ ਆਪ ਵੇਖ ਲੈਣ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਜਾਅਲੀ ਟੇਵਿਆਂ ਅਤੇ ਪੱਤਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

Some Dates in Dasam Granth –Conversion and Comments

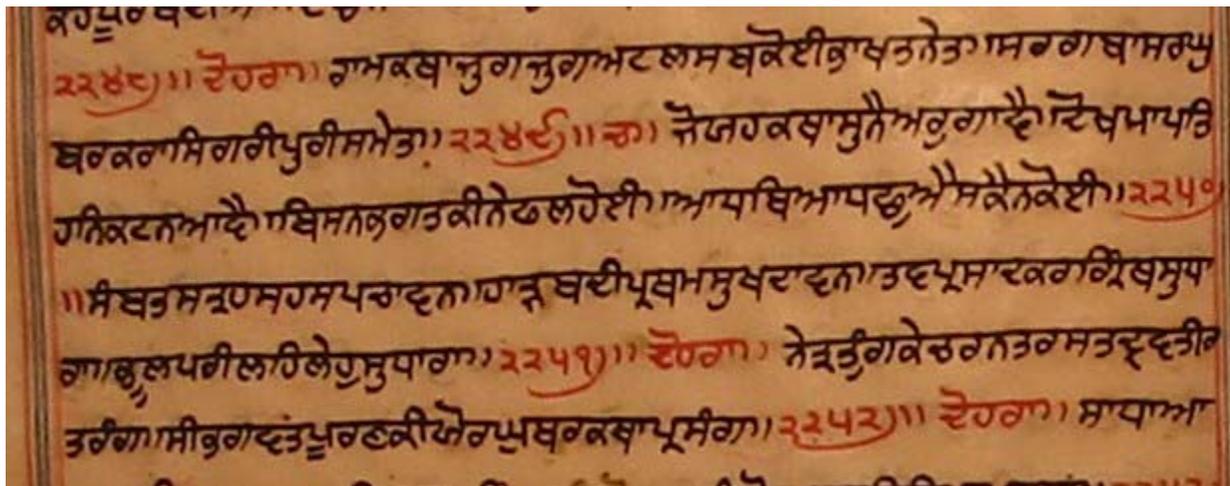
A) Dasam Granth Hand-written Beerh at Patna Sahib (Extracts shown are from that Granth)

Ram Avtar

ਦੋਹਰਾ॥ ਰਾਮ ਕਥਾ ਜੁਗ ਜੁਗ ਅਟਲ ਸਬ ਕੋਈ ਭਾਖਤ ਨੇਤਾ॥ਸਰਗਬਾਸ ਰਘੁਬਰ ਕਰਾ ਸਿਗਰੀ ਪੁਰੀ ਸਮੇਤ॥੨੨੪੯॥ਚ॥

ਜੋ ਯਹ ਕਥਾ ਸੁਨੈ ਅਰੁ ਗਾਵੈ॥ ਦੇਖ ਪਾਪ ਤਿਹ ਨਿਕਟ ਨ ਆਵੈ॥ ਬਿਸਨ ਭਗਤ ਕੀਨੇ ਫਲ ਹੋਈ॥ ਆਪ ਬਿਆਪ ਛੁਐ ਸਕੈ ਨ ਕੋਈ॥੨੨੫੦॥

ਸੰਬਤ ਸਤ੍ਰਹ ਸਹਸ ਪਚਾਵਨ॥ ਹਾੜ ਬਦੀ ਪ੍ਰਥਮ ਸੁਖਦਾਵਨ॥ ਤਵ ਪ੍ਰਸਾਦ ਕਰ ਗ੍ਰਿੰਥ ਸੁਧਾਰਾ॥ ਭੂਲ ਪਰੀ ਲਹਿ ਲੇਹੁ ਸੁਧਾਰਾ॥੨੨੫੧॥

Sambat satrah saih pchavan, Haarh vadi pratham sukhavan.

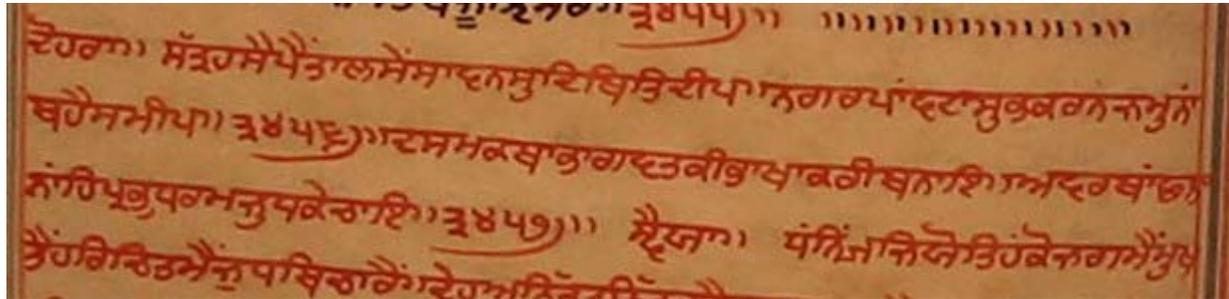
Samvat 1755, Haarh vadi 1

This date converts to Tuesday, 14 June, 1698 CE (Julian), 16 Haarh. Now a days 16 Haarh occurs on 30 June because of change from Julian Calendar to Gregorian in 1752 CE (a difference of 13 days in this century). Moreover, Haarh Sangrand in 1698 was on 30 May, while the same now is on 15 June Nanakshahi calendar.

Krishan Avtar

ਸੱਤ੍ਰਹ ਸੈ ਪੈਂਤਾਲੀਸੋਂ ਸਾਵਨ ਸੁਦਿ ਬਿਤਿ ਦੀਪ॥ ਨਗਰ ਪਾਂਵਟਾ ਸੁਭਕਰਨ ਜਮਨਾਂ ਬਹੈ ਸਮੀਪ॥੩੪੫੬॥

ਦਸਮ ਕਥਾ ਭਾਗਵਤ ਕੀ ਭਾਖਾ ਕਰੀ ਬਨਾਇ। ਅਵਰ ਬਾਂਛਨਾ ਨਾਂਹਿ ਪ੍ਰਭੁ ਧਰਮ ਜੁਧ ਕੇ ਚਾਇ॥੩੪੫੭॥

Sattrahsai paintaleesay Sawan sudi thiti deep

Samvat 1745, Sawan sudi thiti Deep

This date Sawan Sudi 7, 1745 Bikrami converts to Tuesday, 24 July 1688 CE (Julian), 25 Sawan. Sawan Sangrand (1 Sawan) that year was on 30 June)

The date of completion of ‘Krishan Avtar’ is also given in *Saakhi* # 43 of *Guru Kian Sakhian*¹ by Bh. Saroop Singh Kaushish. Kaushish writes, “ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਫਤੇਸ਼ਾਹ ਕੀ ਹਿਲਜੁਲ ਸੁਣ ਕੇ ਸੰਮਤ ਸਤਰਾਂ ਸੈ ਪੈਂਤਾਲੀਸ ਸਾਵਨ ਸੁਦੀ ਸੱਤੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਕੇ ਦਿਹੂੰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਵਤਾਰ ਕੀ ਸਮਾਪਤੀ ਕਰ ਦਈ: and he quotes from *Dasam Granth* - ਸਤਰਾਂ ਸੈ ਪੈਂਤਾਲੀਸ ਮੋਂ ਸਾਵਨ ਸੁਦਿ ਤਿਥ ਦੀਪ ॥ ਨਗਰ ਪਾਂਵਟਾ ਸੁਭ ਕਰਨ ਜਮਨਾਂ ਬਹੈ ਸਮੀਪ॥

Kaushish correctly gives the weekday of that date— *Sawan Sudi* 7, 1745 *Samvat* [24th July 1688 CE os] as Tuesday, even though the weekday is not given in the *Dasam Granth* text.

ਸਤ੍ਰਹ ਸੈ ਚਵਤਾਲਸੇ ਸਾਵਨ ਸੁਦਿ ਬੁਧਵਾਰ॥ ਨਗਰ ਪਾਂਵਟਾ ਮੌਸੁਮੈ ਰਚਿਯੋ ਗ੍ਰੰਥ ਸੁਧਾਰ॥੩੯੧੮॥

ਖੜਗਪਾਣਿ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਪੋਥੀ ਰਚੀ ਬਿਚਾਰਿ॥ ਭੁਲ ਹੋਇ ਜਹਾਂ ਤਹਾਂ ਸੁ ਕਥਿ ਪੜਿਅਹੁ ਸਭੈ ਸੁਧਾਰਿ॥੩੯੧੯॥

Samat satra sahas bhanijai, Ardh sahas phun teen kahijai. Bhadav Sudi Astami Ravivaro, Teer satdrav Giranth sudharo.

Samvat 1753 Bhadav sudi 8, Sunday.

Date of Completion of ‘Chritropakhyan’

According to the Bikrami Calendar which begins on Chet Sudi 1, and which was prevalent in Punjab, it was **Tuesday on Bhadon Sudi 8, 1753 Bikrami, August 25, 1696 CE.**

In *Saakhi* 55, Guru Kian Sakhian (Punjabi)⁵ - Kaushish says that, ‘ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸੰਮਤ ਸਤਰਾਂ ਸੈ ਅਠਤਾਲੀ ਸੇ ਪਰਾਰੰਭ ਗ੍ਰੰਥ ‘ਚਰਿਤ੍ਰੋਪਖਯਾਨ’ ਸਤਰਾਂ ਸੈ ਤਿਰਵੰਜਾ ਭਾਦਵ ਸੁਦੀ ਅੱਠੇ ਕੇ ਦਿਹੁੰ ਸੰਪੂਰਨ ਕੀਆ ।’ The weekday is not given, but in **Dasam Granth** the date given for completion of the composition is **Sunday, Bhadav sudi 8, 1753 Sambat**. This date is very problematic.

In normal parlance Bikrami Samvat years are elapsed years. When we say that Bikrami 2065 started in April 2008, what we really mean is that 2065 years of the Bikrami Era have been completed and 2066th has started. In some

instances the date could have been written with the current (*vartmaan*) year designation: for example 1st Vaisakh 2065 Samvat in current year (*vartman*) designation is the same date as 1st Vaisakh 2064 in elapsed (*gat*) year designation, and also 2065 Samvat in elapsed (*gat*) year designation is the same date as 1st Vaisakh 2066 in current (*vartman*) year designation

There is another variation too. In north India the luni-solar Bikrami year starts with *Chet Sudi* 1st called ‘*Chitradi* system’, and in Gujarat, Maharashtra, and in some southern states in India the year begins 7 months later on *Kartik Sudi* 1 - the day after Diwali and is known as *Kritadi* system.

When the given weekday of the *tithi* is out by more than 1 day from the correct day on that *tithi*, then the historical date is considered spurious. But before rejecting such date it has to be checked in ‘elapsed/*gat*’ and ‘current/*vartmaan*’ systems, as well as in *Chitradi* and *Kritadi*. When I was working on my ‘Jantri 500 years’² I was using *Chitradi* and ‘elapsed/*gat*’ system prevalent in north India. When calculation for *Bhadrav Sudi*8 *Samvat*

1753 was done, the weekday came to be Tuesday and not Sunday as given in *Dasam Granth*. I did the calculation using different methods, but got the same result. The weekday was out by 2 days using the standard interpretation.

At that time I did not have access to any book to verify my results. I was certain about the accuracy of my calculations for this date, since I had done them many times over using different methods. I was stuck, and at one time I was thinking not to get the book published, just because of this date. I even thought—was it possible that in the text of *Dasam Granth ashtmi* (8th) *tithi*, over course of time, got somehow changed from *khastmi* (6th) ? It was Sunday on *Bhadon Sudi 6* Samvat 1753. I even discussed this with Dr. Surindar Singh Kohli who stayed with us during his visit to Edmonton. He told me that he had never come across the word *khastmi* in *Dasam Granth* text. I showed him the manuscript of my work—*Jantri 500 years*. This was published towards the end of 1994 CE. Just about that time I bought *Dasam Granth Darshan* by Prof. Piara Singh Padam, and found out, to my surprise, that he had indeed given *Bhadon Sudi 6*, 1753 BK as the date of completion of ‘Chritropakhyan’, and not *Bhadon Sudi 8* as given in the *Dasam Granth*. What was his source of that date ? I do not know. After some time I did, what I should have done in the beginning, viz. check the date in other systems. Immediately, I found out that for the

calendar for Samvat 1754 in my Jantri 500 Years, the entry for *Bhadon Sudi 8* had Sunday for weekday. The *tithi* and weekday agreed with those given in the *Dasam Granth*. Now, for the year of the Samvat, even if it is elapsed given in the Jantri, it was still 1753 in the *kritadi* system. The problem was solved.

The conversion :

Bhadon Sudi 8 Samvat 1753 elapsed, *Chitradi* system—Tuesday, 25th August 1696 CE os. Kannupillai also gives Tuesday, 25th August, 1696 CE os for this date.

Bhadon Sudi 8 Samvat 1753 elapsed - *Kritadi* Sunday, 15th August 1697 CE os. Therefore, the correct converted date is Sunday, 15th August 1697 CE os.

It is clear that Kaushish used this date as of *Chitradi* system prevalent in Punjab, because of his insertion of the *Saakhi* at the place where it is. His source for the date, of course, was ‘Chitropakhyan’. However, with this *Kritadi* date this section of the *Saakhi* does not fit where given, and has to be shifted into the next *Saakhi*.

There is another deep and serious implication of this date being in the *Kritadi* system.. Since, the Kritadi system is prevalent in Gujrat, Maharashtra, and South India, it can be easily conjectured that the writer / translator from original source of this part of the Granth might be from one of those areas, and perhaps one of the Court poets at Anandpur Sahib. However, it must be mentioned that even in Punjab financial year of maintaining Vahi-Khatas was of the Kritkadi system, but for the common man, for all practical purposes, the year was of the Chitradi system. This date casts serious doubt on the claim that Chritropakhyan is Tenth Guru's composition. Why would Guru Sahib not use the commonly prevalent system, especially when he used the commonly used system in his *Hukamnamahs*?

The Encyclopaedia of Sikhism (Punjabi University Patiala) gives this date as “*sudi ashtmi* of Bhadon 1753 BK/24th August 1696” The converted date is wrong, since, on 24th August 1696 CE os it was Monday.

Couple of Dates in Published Anandpuri Bir,

Chandi charitar Ukat Vilas 119-154 written by writer Hardas, on page 119, date is at the end

“Samat 1752 Miti Phagan 28”

Monday, 24 February, 1696 CE (Julian)

Judh Parband Poora Hoyia/ Likhya Hardas/ “Samat 1752 Miti Chet 22”

Solar Chet dates are always a problem. Mostly historians have treated Chet as the 12th month of the solar Bikrami Calendar, while occasionally it has been treated as the first month. Even Dr. Ganda Singh in most cases has treated it as the 12th month, but in one instance he has definitely treated it as the first month.

If we consider Chet as the 12th month of 1752 Bikrami then the converted date would be Thursday, 19 March, 1696 CE; but, if we treat it as the first month of the year, then the converted date is Wednesday, 20 March, 1695 CE.

Conclusion:

- 1. The copy of the *Janam Patri* supposedly relating to the Parkash date and time of the Tenth Guru Sahib shows smudging of the digit 6 in the year 1726 BK, and cutting and writing 1723 above it. All the elements given for the date of Poh sudi 7 agree with 1726BK and not with 1723BK. If it is accepted, that indeed this is the *Janam Patri* data of Guru Gobind Singh Sahib, then 1726 BK / 1669 CE will have to be accepted as the year of Parkash, and many conflicts will arise in the dates of the events in his life. His age at the time of Guru Tegh Bahadur Sahib's martyrdom would be about 6 years, and at the time of his Jyoti Jot about 39 years. In most likelihood this copy of the *Janam Patri* is a spurious implantation by some not so shrewd a person, in the Patna Sahib 'Copy' of Dasam Granth.**
- 2. Charitro Pakhyan date casts serious doubt on that composition being from the Tenth Guru Sahib.**

ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੁਰੇਵਾਲ 15 ਮਈ 2008 / ੧ ਜੇਠ ੫੪੦ ਨ:ਸ਼:

---

¹ The photocopies were supplied to me by Dr. Balwant Singh Dhillon (GNDU, Amritsar, and Dr. Jasbir Singh Mann, USA.

² Jantri 500 Years, Purewal Pal Singh, Punjab School Education Board, Chandigarh, 1994

³ Extracts from Indian Ephemeris – Swamikannu Pillai, and from Purewal's calculations for 1666CE and 1669CE.

21	Thur.	20	Sukla	5	·62	24	·57	Rajab.	3
22	Fri.	21		6	·67	25	·64		4
23	Sat.	22		7	·73	26	·72		5
24	SUN.	23		8	·81	27	·82		6
25	Mon.	24		9	·89	1	·92		7

The above extract is from page for December, 1666 of Indian Ephemeris by Swamikannu Pillai. The extract below is from the same source but for December, 1669

17	Thur.	16	Sukla.	4	·70	23	·70	Sha'bin.	3
18	Fri.	17		5	·60	24	·77		4
19	Sat.	18		6	·51	25	·71		5
20	SUN.	19		7	·42	26	·64		6
21	Mon.	20		8	·32	27	·58		7
22	Tues.	21		9	·25	1	·53		8
23	Wed.	22		10	·18	2	·49		9
24	Thur.	23		11	·13	3	·47		10

Below: Extracts from my Jantris calculated for Patna Sahib, for 1666CE and 1669CE. My Jantris for 632 Years from 1469CE to 2100CE have been calculated using original formulas and not a single copy from any other source.

It can be seen that on 22 Dec 1666, it was 23 Poh, sudi Saptmi ended at 7 minutes after midnight, Ultra-Bhadrapada nakshatra ended at 11:43 pm, Prig yoga was current the whole day, sunrise at patna was at 6:37 am.

166	1	1	Po											
6	2	9	Wed	20	Chat	20:51	Dhni	19:0	Vajr	8:15	6:36	Kumb	6	38
166	1	2	Po											
6	2	0	Thu	21	Pnch	21:27	Sbkh	20:6	Sdhi	7:18	6:36			
166	1	2	Po											
6	2	1	Fri	22	Shsh	22:33	PBhd	21:42	Vyti	6:44	6:36	Meen	15	15
166	1	2	Po							Prig	wh			
6	2	2	Sat	23	Sptm	24:7	UBhd	23:43	dy		6:37			
166	1	2	Po											
6	2	3	Sun	24	Asht	26:1	Revt	26:4	Prig	6:39	6:37	Mekh	26	4
166	1	2	Po											
6	2	4	Mon	25	Navm	28:9	Asvn	28:38	Siva	7:0	6:37			
166	1	2	Po											
6	2	5	Tue	26	Dasm	30:20	Bhrn	wh	dy	Sdha	7:31	6:37		

166	1	1	Po											
9	2	7	Fri	18	Pnch	21:5	Sbkh	24:42	Sdhi	17:24	6:35			

166	1	1	Po						
9	2	8	Sat	19	Shsh	18:44	PBhd	23: 2	Vyti 14:14 6:35 Meen 17 27
166	1	1	Po						
9	2	9	Sun	20	Sptm	16:28	UBhd	21:29	Vryn 11: 8 6:36
166	1	2	Po						
9	2	0	Mon	21	Asht	14:22	Revt	20: 6	Prig 8: 8 6:36 Mekh 20 6
166	1	2	Po						Sdha
9	2	1	Tue	22	Navm	12:30	Asvn	18:58 26:43	6:36
166	1	2	Po						Sadh
9	2	2	Wed	23	Dasm	10:56	Bhrn	18: 9 24:25	6:37 Vris 24 1

On 19 December 1669, it was Sunday, Saptmi ended at 16 :28 pm, Ultra-Bhadrapada nakshatra ended at 9 :29 pm, Varyan yoga ended at 11 :08 am and sunrise was at 6 :36 am, and moon entered Meena rasi at 5:27 pm the previous evening. The moon would be in Lagna in the Teva.

⁴ ਅੱਗੋਂ: ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਾਲੀ ‘ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ’ ਬੀੜ ਜੋ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਵਾਲੀ ਬੀੜ ਦੀ ਹੱਥ-ਲਿਖਤ ਕਾਪੀ ਹੈ, ‘ਚੋਂ ਨਕਲ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਪੱਤਰੀ ਦਾ ਸੰਮਤ ੧੭੨੬ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

- ੫ ੧੬ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ॥
- ੬ ਉਤਾਰਪਤੁਗੀਪਾਤਿਸਾਹੀ ੧੦ ॥
- ੭ ਅਥਪ੍ਰਸੰਨਲਗਨਾਦ੍ਰੇਸੁਭਾਵਸੁਭਠਲਨਿ
- ੮ ਸੰਸਹਸੰਬਤ ੧੭੨੬ ਪੋਖੋਮਾਸਸੁਕਲੇ
- ੯ ਪਖੋਤਿਬਾਹਸਪਤਮੀਗਵਿਵਾਸਰੇਘਟ ੨੪
- ੧੦ ॥ ਉਤਰਾਭਾਵਰਪਦਾਨਿਖੜਘਟ ੩੬
- ੧੧ ਉਦਿਆਗਤੇਘਟੀਖ ੧੧ ਪਲੇਖ ੫
- ੧੨ ॥ ਜਸੇਸੀਨ ਲਗਨੇਸ੍ਰੀਮਤੀਪ੍ਰਸਨਹ॥

-
- 4.
  - 5.

ਹੇਠਾਂ: ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਵਾਲੇ 'ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ' ਦੇ ਤਤਕਰੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਮਿਤੀ ਸੰਮਤ ੧੭੫੫ ਅਸਾੜ ਬਦੀ ੧ [ਮੰਗਲਵਾਰ, 14 ਜੂਨ 1698 ਈ. ਜੂਲੀਅਨ ਕੈਲੰਡਰ - ਪੁਰੇਵਾਲ ਦੀ ੫੦੦ ਸਾਲਾ ਜੰਤਰੀ]

੧੬ ਸ੍ਰੀ ਵਹਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ	ਪੰ ੩੬੦	ਮੁਖ ਮਨਾ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ੧੦	੧
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	ਪੰ ੩੬੫	ਸਬਦ ਮਾਸਾ ਤਬ ਸੋਗਠਿ	੨
ਤਤਕਰਾ ਸੁਠੇ ਪੰ ੩ ਸ੍ਰੀ ਗ੍ਰੰਥ ਜੁਕਾ	ਪੰ ੩੬੬	ਦਰਮਾ ਲਕਠਿ ਰਕੀ	੧
ਬਾਣੀ ਪਾਤਿਸਾਹ ਰਸ ਵੇਂ ਕੇ ਗ੍ਰੰਥ ਕਾ	ਪੰ ੩੬੬	ਦਰਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੁਕੀ	੧
ਸਬਤ ੧੭੫੫ ਅਿਤੀ ਅਸਾ ਕੁ ਬਰੀ ੧	ਪੰ ੩੭੩	ਮਾਸੁ ਪੜੰ ੧੦	੧
ਕੇ ਗ੍ਰੰਥ ਲਿਖਿਆ: ਤਦ ਪੁਸਾਰਿ	ਪੰ ੩੬੯	ਹਿ ਕਾ ਯਤਾ ੧੨ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ੧੦	
ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਦਾ ਕ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ੧੦			
ਪੰ ੩੨੧ ਨਾ ਪੁਰੋ ਸਾਹੁ: ਓਰ	੨੨	੧੬ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਸਾਰਿ	
ਪੰ ੩੨੫ ਓ ਸਤ ਤ ਅ ਕ ਲ ਜੁ ਕੀ ਓਰ	੧੮	ਤਤਕਰਾ: ਤਤਕਰੇ ਕਾ ਦਾ ਨੁ	
ਪੰ ੩੨੭ ਸਦੇ ਜੇ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਦਾ ਕ	੩੨	ਪੰ ੩੨੧ ਨਾ ਪੁਰੁ ਗੋ ਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੁ ਕੇ ਗਸਲ	
ਪੰ ੩੨੯ ਅਬ ਬ ਚਿ ਤ ਨ ਟ ਕ ਗ੍ਰੰਥ ਪਿ ੧੪		ਮੁਖਾਰ ਕ ਕੇ ਓ ਦਾ ਕ ਤਤਕਰਾ	